

Asia: VN/29087/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta ulkoministeriön asetukseksi eräistä kaksikäyttötuotteiden vientivalvontaan liittyvistä asiakirjoista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Yrittäjät kiittää lausuntopyynnöstä.

Yrittäjät haluaa uudistuksen yhteydessä kiinnittää huomioita seuraaviin asioihin.

1. Yleistä

Pidämme asetuksen tavoitetta selkeyttää ja yhdenmukaistaa vientivalvontaan liittyviä asiakirjavaatimuksia lähtökohtaisesti kannatettavana. Onnistuessaan asetus voi parantaa oikeusvarmuutta ja sujuvoittaa viranomaisprosesseja. Haluamme kuitenkin tuoda esiin eräitä pk-yritysten toimintaan liittyviä erityispiirteitä, jotka ovat ensisijaisen tärkeitä huomioida asetuksen viimeistelyssä ja toimeenpanossa.

2. Hallinnollinen taakka ja kustannukset

Pk-yrityksissä resurssit ovat usein rajalliset, eikä niillä tyypillisesti ole erillisiä vientiasiantuntijoita tai lakimiehiä hoitamassa lupaprosesseja. Jokainen uusi tai muuttuva hallinnollinen velvoite lisää työtaakkaa, joka on pois yrityksen ydinliiketoiminnasta, kuten tuotekehityksestä ja myynnistä.

Asetuksen vaikutukset on arvioitava nimenomaisesti pk-yritysten näkökulmasta. Vaatimusten tulee olla ehdottoman välttämättömiä ja mahdollisimman kevyitä toteuttaa. Mahdollisuuksien mukaan tulee hyödyntää digitaalisia prosesseja ja lomakkeita, jotka ohjaavat käyttäjää ja vähentävät virheiden mahdollisuutta.

Asetuksen rinnalla on julkaistava selkeät ja käytännönläheiset soveltamisohjeet, jotka sisältävät esimerkkejä vaadituista asiakirjoista eri tilanteissa. Lisäksi ulkoministeriön on varmistettava matalan kynnyksen neuvontapalveluiden saatavuus pk-yrityksille, jotta yritykset voivat varmistaa toimivansa oikein.

Oleellista on myös päätöksenteon nopeus. Päätöksenteolle on asetettava maksimiaika, jonka puitteissa viranomaisen on vastattava asiakkaalle.

3. Osaamisvaatimukset ja neuvonnan tarve

Kaksikäyttötuotteiden vientivalvonta on jo nykyisellään erittäin monimutkainen sääntelykokonaisuus. Pk-yritykselle voi olla haastavaa pysyä ajan tasalla jatkuvasti muuttuvista vaatimuksista. Asetuksen rinnalla on julkaistava selkeät ja käytännönläheiset soveltamisohjeet, jotka sisältävät esimerkkejä vaadituista asiakirjoista eri tilanteissa. Lisäksi ulkoministeriön on varmistettava matalan kynnyksen neuvontapalveluiden saatavuus pk-yrityksille, jotta yritykset voivat varmistaa toimivansa oikein.

4. Vaikutukset kansainväliseen kilpailukykyyn

Suomalaiset teknologia-alan pk-yritykset toimivat globaaleilla markkinoilla. Kansallisella sääntelyllä ei tule asettaa niitä kilpailijoihin nähden huonompaan asemaan. Asetuksen osalta tulee varmistaa, ettei Suomessa ylisäädellä tai aseteta EU-lainsäädäntöä tiukempia vaatimuksia ilman erittäin painavaa perustetta. Vertailu muiden EU-maiden käytäntöihin on suotavaa.

Jaskari Harri
Suomen Yrittäjät ry